EUROOPA KOMISJON

Brüssel 17.3.2010
KOM(2010)98 lõplik

2010/0057 (NLE)

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS,

Euroopa Liidu ning Brasiilia, Colombia, Costa Rica, Ecuadori, Guatemala, Hondurase, Mehhiko, Nicaragua, Panama, Peruu ja Venezuela vahelise Genfi banaanikaubanduslepingu ning Euroopa Liidu ja Ameerika Ühendriikide vahelise banaanikaubanduslepingu sõlmimise kohta

SELETUSKIRI

Nõukogu 13. veebruari 1993. aasta määrusega (EMÜ) nr 404/93 kehtestati banaanituru ühine korraldus Euroopa Ühendustes. Pärast kõnealuse määruse vastuvõtmist nõukogu poolt algatasid mitu WTO Ladina-Ameerika liiget, kes tarnivad Euroopa Liitu banaane enamsoodustusrežiimi alusel, ja Ameerika Ühendriigid WTO vaidluste lahendamise menetluse ELi suhtes (eelkõige pikka aega kestnud vaidlus WT/DS27) seoses erinevate tarnijate poolt Euroopa Liidu turule toodavate banaanide puhul kohaldatavate erinevate tollitariifidega.

Komisjon sõlmis 11. aprillil 2001 Ecuadoriga ja 30. aprillil 2001 Ameerika Ühendriikidega kokkulepped, milles sätestati tingimused kõnealuste vaidluste lahendamiseks. Kokkulepetega nähti ette kehtestada 2006. aastal üksnes tariifidel põhinev banaanide impordikord. 14. novembril 2001 võttis WTO Doha ministrite konverents vastu GATTi I artikli kohase erandi (Doha erand) ja XIII artikli kohase erandi ELi kohustustest seoses AKV riikidest pärit toodete sooduskohtlemisega Cotonou lepingu alusel. Nende eranditega nähti ette, et üksnes tariifidel põhineva uue impordikorra kehtestamine 2006. aastal, mis oli banaane käsitlevate erandite kohaldamise üks tingimusi, „toob kaasa selle, et enamsoodustusrežiimi kasutavatel banaanitarnijatel säiliks vähemalt täielik juurdepääs turule", ning sätestati vahekohtumenetlus vaidluste lahendamiseks.

12. juulil 2004 volitas nõukogu komisjoni alustama 1994. aasta üldise tolli- ja kaubanduskokkuleppe (GATT 1994) XXVIII artikli alusel läbirääkimisi, mille eesmärk oli kehtestada EÜ loendis banaanide puhul üksnes tariifidel põhinev impordikord. Sellega seoses teatas ühendus 15. juulil 2004 WTOle oma kavatsusest muuta EÜ WTO loendi (CXL) rubriigi 0803 00 19 (banaanid) suhtes kehtivaid soodustusi. Komisjon pidas nõukogu antud läbirääkimisjuhiste raames läbirääkimisi, konsulteerides Euroopa Ühenduse asutamislepingu artikli 133 alusel moodustatud komiteega ja põllumajanduse erikomiteega. Nende läbirääkimiste käigus lepingu sõlmimiseni ei jõutud.

31. jaanuaril 2005 teatas ühendus WTOle oma kavatsusest asendada rubriigi 0803 00 19 (banaanid) puhul kehtivad soodustused seotud tollimaksuga, mille suuruseks määrati 230 eurot/tonn. 30. märtsil 2005 esitas mitu WTO liiget (Brasiilia, Colombia, Costa Rica, Ecuador, Guatemala, Honduras, Nicaragua, Panama ja Venezuela) taotluse Doha erandi kohase vahekohtumenetluse algatamiseks. Vahekohtu 1. augustil 2005 väljaantud otsuses leiti, et ühenduse pakutud enamsoodustusrežiimi tariifimäär 230 eurot/tonn ei vasta Doha erandis sätestatud tingimustele. Vahekohtu järeldust arvesse võttes vaatas komisjon ühenduse ettepaneku uuesti läbi. 27. oktoobril 2005 väljaantud teises otsuses leidis vahekohus, et ka läbivaadatud ettepanekus esitatud enamsoodustusrežiimi tariifimäär 187 eurot/tonn ei lahenda kõnealust probleemi.

Seoses kohustusega kehtestada 1. jaanuariks 2006 üksnes tariifidel põhinev impordikord ja arvestades üksmeele puudumist seotud tollimaksu küsimuses, kehtestas EL nõukogu määrusega (EÜ) nr 1964/2005 enamsoodustusrežiimi tollimaksumääraks 176 eurot/tonn. Selle määrusega avati ka autonoomne tariifikvoot 775 000 tonni AKV riikidest pärit banaanide impordiks tollimaksu nullmääraga. EL ei teatanud täiendavatest ettepanekutest banaanide puhul kohaldatava tolliloendi muutmiseks kuni enamsoodustusrežiimi kasutavate banaanitarnijatega lepingu sõlmimiseni.

Alates 1. jaanuarist 2008 on AKV banaanitarnijatele avatud tolli- ja kvoodivaba juurdepääs ELi turule ELiga sõlmitud majanduspartnerluslepingute alusel.

Ecuador ja Ameerika Ühendriigid esitasid vastavalt 23. veebruaril 2007 ja 29. juunil 2007 WTO vaidluste lahendamist reguleerivate eeskirjade ja protseduuride käsitusleppe artikli 21 lõike 5 kohaselt vahekohtu loomise taotluse seoses väidetavate vastuoludega WTO lepingute ja meetmete vahel, mida EL on võtnud WTO vaidluste lahendamise organi poolt vaidluse WT/DS27 kohta esitatud ettekannete järgimiseks. Lõplikud ettekanded kiideti heaks 2008. aasta detsembris. Ecuadori poolt algatatud asja käsitlevas ettekandes märgiti, et ELi poolt banaanide suhtes kehtestatud tariifimäär 176 eurot/tonn on vastuolus ELi poolt GATT 1994 kohaselt tollitariifide suhtes võetud kohustustega. Mõlemas ettekandes märgiti ka, et vaekogu moodustamise ajal ELi poolt antud soodustused (775 000 tonni banaanide import tollimaksu nullmääraga) olid GATT 1994 sätetega vastuolus.

22. märtsil 2004 ja 29. jaanuaril 2007 volitas nõukogu komisjoni alustama vastavalt Tšehhi Vabariigi, Eesti Vabariigi, Küprose Vabariigi, Läti Vabariigi, Leedu Vabariigi, Ungari Vabariigi, Malta Vabariigi, Poola Vabariigi, Sloveenia Vabariigi ja Slovaki Vabariigi ning Bulgaaria Vabariigi ja Rumeenia Vabariigi Euroopa Liiduga ühinemise käigus läbirääkimisi GATT 1994 XXIV artikli lõike 6 alusel.

GATT 1994 XXVIII artikli ja XXIV artikli lõike 6 kohased läbirääkimised viidi edukalt lõpule 15. detsembril 2009, parafeerides Brasiilia, Colombia, Costa Rica, Ecuadori, Guatemala, Hondurase, Mehhiko, Nicaragua, Panama, Peruu ja Venezuela vahelise Genfi banaanikaubanduslepingu (edaspidi „Genfi leping”) ning Euroopa Liidu ja Ameerika Ühendriikide vahelise banaanikaubanduslepingu.

Komisjoni läbirääkitud lepingutes on sätestatud asjaomaste riikide poolt GATTi XXIV artikli lõike 6 ja XXVIII artikli alusel esitatud nõuete rahuldamine. Lisaks sellele rakendatakse kõnealuste lepingutega kokkuleppeid, kohustades järgima üksnes tollirežiimil põhinevat impordikorda ja pakutakse lahendust kõikidele banaanide tollitariifiga seotud käimasolevatele vaidlustele, mis peaksid seega pärast banaanide puhul kohaldatavate uute tollitariifimäärade ELi loendi sertifitseerimist saama vormilise lahenduse.

Komisjon allkirjastas Genfi lepingu ning ELi ja Ameerika Ühendriikide vahelise banaanikaubanduslepingu xx xx.2010, eeldusel et need sõlmitakse hilisemal kuupäeval. Seepärast tuleks kõnealused kaks lepingut sõlmida.

2010/0057 (NLE)

Ettepanek

NÕUKOGU OTSUS,

Euroopa Liidu ning Brasiilia, Colombia, Costa Rica, Ecuadori, Guatemala, Hondurase, Mehhiko, Nicaragua, Panama, Peruu ja Venezuela vahelise Genfi banaanikaubanduslepingu ning Euroopa Liidu ja Ameerika Ühendriikide vahelise banaanikaubanduslepingu sõlmimise kohta

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti artikli 207 lõike 4 esimest lõiku koostoimes artikli 218 lõike 6 punktiga a,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi nõusolekut[1]

ning arvestades järgmist:

(1) Vastavalt nõukogu otsusele 2010/XXX/EL[2] allkirjastas komisjon Euroopa Liidu nimel xx xx 2010 Euroopa Liidu ning Brasiilia, Colombia, Costa Rica, Ecuadori, Guatemala, Hondurase, Mehhiko, Nicaragua, Panama, Peruu ja Venezuela vahelise Genfi banaanikaubanduslepingu ning Euroopa Liidu ja Ameerika Ühendriikide vahelise banaanikaubanduslepingu, eeldusel et need sõlmitakse hilisemal kuupäeval.

(2) Need kaks lepingut tuleks heaks kiita,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Käesolevaga kiidetakse heaks järgmised lepingud:

a) Euroopa Liidu ning Brasiilia, Colombia, Costa Rica, Ecuadori, Guatemala, Hondurase, Mehhiko, Nicaragua, Panama, Peruu ja Venezuela vaheline Genfi banaanikaubandusleping (edaspidi „Genfi leping”);

b) Euroopa Liidu ja Ameerika Ühendriikide vaheline banaanikaubandusleping.

Lepingute tekstid lisatakse käesolevale otsusele.

---

[1] ELT L xx, xx.xx.2010, lk xx.
[2] ELT L xx, xx.xx.2010, lk xx.

Artikkel 2

Nõukogu eesistuja nimetab isiku(d), kes on volitatud Euroopa Liidu nimel esitama Genfi lepingu lõike 8 punkti a ning Euroopa Liidu ja Ameerika Ühendriikide vahelise banaanikaubanduslepingu lõike 6 kohased teatised, et väljendada Euroopa Liidu nõusolekut end nende lepingutega siduda.

Artikkel 3

Käesolev otsus jõustub selle vastuvõtmise päeval.

Brüssel,

Nõukogu nimel
eesistuja

FINANTSSELGITUS

FichFin/10/50124(DDG/EM/tm)
6.9.2010.1

KUUPÄEV: 27.01.2010

1. EELARVERUBRIIK:
Peatükk 1 2 – tollimaksud ja muud maksud

ASSIGNEERINGUD:
B2010 : 14 079,7 mln eurot

2. PEALKIRJAD:
„Ettepanek: nõukogu otsus Euroopa Liidu ning Brasiilia, Colombia, Costa Rica, Ecuadori, Guatemala, Hondurase, Mehhiko, Nicaragua, Panama, Peruu ja Venezuela vahelise üldise banaanikaubanduslepingu ning Euroopa Liidu ja Ameerika Ühendriikide vahelise banaanikaubanduslepingu allakirjutamise ja ajutise kohaldamise kohta”
ja
„Ettepanek: nõukogu otsus Euroopa Liidu ning Brasiilia, Colombia, Costa Rica, Ecuadori, Guatemala, Hondurase, Mehhiko, Nicaragua, Panama, Peruu ja Venezuela vahelise üldise banaanikaubanduslepingu ning Euroopa Liidu ja Ameerika Ühendriikide vahelise banaanikaubanduslepingu sõlmimise kohta”
ja
„Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 1964/2005 banaanide tariifimäärade kohta”

3. ÕIGUSLIK ALUS:
Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 207 lõige 4, artikli 218 lõiked 5 ja 6 ning artikli 207 lõige 2.

4. EESMÄRGID:
Kahe banaanikaubandust käsitleva lepingu allkirjastamine, esialgne kohaldamine ja sõlmimine ning banaanide tariifimäärasid käsitleva määruse kehtetuks tunnistamine.

5. FINANTSMÕJU	EELMINE EELARVEAASTA 2009 (miljonit eurot)	JOOKSEV EELARVEAASTA 2010 (miljonit eurot)	JÄRGMINE EELARVEAASTA 2011 (miljonit eurot)	JÄRGMINE EELARVEAASTA 2012 (miljonit eurot)
5.0 KULUD - EÜ EELARVEST MAKSTAVAD (TOETUSED/SEKKUMISED) - RIIGIASUTUSED - MUUD	-	-	-	-
5.1 TULU - EÜ OMAVAHENDID (~~LÕIVUD~~/TOLLIMAKSUD)	-3,5	-74,8	-88,1	-106,8

5.2 ARVUTUSMEETOD: Põhineb vähendatud tariifimäärade kohaldamisel CN-koodi 0803 00 19 alla kuuluvate toodete impordi suhtes viimase 12 kuu olemasolevate andmete põhjal.

6.0 KAS PROJEKTI SAAB RAHASTADA JOOKSVA EELARVE ASJAKOHASES PEATÜKIS KIRJENDATUD ASSIGNEERINGUTEST? ~~JAH EI~~

6.1 KAS PROJEKTI SAAB RAHASTADA ASSIGNEERINGUTE ÜMBERPAIGUTAMISEGA JOOKSVA EELARVE PEATÜKKIDE VAHEL? ~~JAH EI~~

6.2 KAS ON VAJA LISAEELARVET? ~~JAH EI~~

6.3 KAS TULEVASTESSE EELARVETESSE ON VAJA KIRJENDADA ASSIGNEERINGUID? ~~JAH EI~~

MÄRKUSED:
Lepingutega vähendatakse järk-järgult banaanide puhul kohaldatavaid tariifimäärasid. Hinnangute kohaselt kaasneb nende meetmete võtmisega omavahendite kasutamise vähenemine, nagu on näidatud punktis 5.1 (netosummad pärast kogumiskulude mahaarvamist liikmesriikide poolt). (Kõnealuste lepingute tagasiulatuva kohaldamise tõttu alates 15.12.2009 on arvesse võetud ka omavahendite hinnangulist vähenemist 2009. aastal).